

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
25/2362-

Dato
21. oktober 2025

Lnett AS - Klagebehandling av NVEs konsesjon og samtykke til ekspropriasjon for bygging av nye Solborg transformatorstasjon

Bakgrunn

NVE ga den 30. juni 2025 konsesjon til Lnett AS (Lnett) for å bygge, eie og drive en ny transformatorstasjon ved Solborg i Stavanger kommune. Konsesjonen inkluderer tillatelse til riving av dagens Tjensvoll transformatorstasjon, samt fjerning av 50 kV ledning mellom Tjensvoll og Ullandhaug transformatorstasjon for å legge til rette for senere oppgradering til 132 kV regionalnett med jordkabel.

NVE ga samtidig Lnett samtykke til ekspropriasjon av nødvendige bruksrettigheter for å etablere midlertidige hjelpeanlegg som riggplasser, veier og kjørespor på to naboeiendommer.

NVE har mottatt tre klager på konsesjonsvedtaket, fra Borettslaget Tjensvoll Terrasse IV, Kjetil Medhus og Heidi Wevle, samt Vibecke Stokka. Borettslaget har også klaget på ekspropriasjonsvedtaket. NVE har vurdert klagene og kommet til at de ikke gir grunnlag for å endre vedtaket. NVE oversendte klagene til behandling i Energidepartementet den 23. september 2025.

Lnett har søkt om konsesjonen fordi dagens Tjensvoll transformatorstasjon er gammel, ikke oppfyller dagens krav til rømningsveier og har utfordringer knyttet til vanninntrengning ved utsatt vær. I tillegg er stasjonen ikke tilrettelagt for anlegg for 132 kV systemspenning, som Lnett på sikt ønsker å legge om til som standard på sitt regionalnett. Lnett har vurdert flere alternative stasjonsplasseringer. NVE mener den omsøkte plasseringen er den beste løsningen etter en helhetsvurdering av tekniske og økonomiske hensyn, og virkninger for miljø og samfunn.

Klager på vedtaket

Borettslaget Tjensvoll Terrasse IV

Borettslaget anfører at både konsesjons- og ekspropriasjonsvedtaket er ugyldig. De mener at Lnett må pålegges å utrede alternativ plassering til ny trafostasjon på området til Stavanger Forum. Borettslaget skriver at dette er en ideell plassering, fordi Stavanger Forum har store åpne områder til plassering av rigg, parkering og midlertidig lagring, samt at buksering av transformatorstasjonen ikke byr på problemer og at det er et nesten helt åpent strekk for forlenging av 132 kV jordkabelen. De påpeker at omsøkt plassering og den alternative plasseringen på området til Stavanger Forum er systemisk og teknisk like og nokså nær hverandre i oppgitt kostnad.

Borettslaget mener videre at den konsesjonsgitte plasseringen vil medføre store ulemper i form av støy, redusert utsyn og begrensninger på framtidig utnyttelse. I tillegg påpeker de at det er en lang anleggsperiode som blant annet krever trafikkomlegging til smale boliggtater og skole veier. Dette mener de vil skape HMS-utfordringer. Borettslaget skriver også at NVE ikke har tatt hensyn til at området har potensial for fortetting, samt at etablering av trafostasjonen vil kunne være et terror- og krigsmål i krisesituasjoner.

Alternativt anfører borettslaget at Lnett må pålegges å foreta en ny vurdering av muligheten for å legge ned eksisterende transformatorstasjon og heller overføre lasten til stasjonene Ullandhaug, Madla og Mosvannet.

Kjetil Medhus og Heidi Wevle

Medhus og Wevle påklager forutsetningene for konsesjonsvedtaket. De mener at konsesjonssøknaden mangler vurderinger av trafikale forhold i anleggsgjennomføringen, spesielt alternative utredninger av parkering og kjøreadkomst til borettslaget Tjensvoll terrasse. De påpeker at det legges til grunn i konsesjonssøknaden at Symreveien skal benyttes som kjørevei for ankomst til borettslaget, uten at det tas hensyn til at dette er en smal og uoversiktlig vei, som brukes aktivt av gående og syklist

Vibecke Stokka

Stokka påklager også forutsetningene for konsesjonsvedtaket. Hun viser til en rapport fra Brekke og Strand, som anbefaler prosjekteringsmål for 30dB for nye stasjoner. Stokka peker på at planene for Solborg transformatorstasjon ligger 4 – 7 dB over dette. I tillegg kan det ifølge rapporten være andre støykilder, slik som vifter i forbindelse med kjøling av transformatorene, som i perioder kan øke det totale lydnivået med rundt 5 dB. Stokka mener at Lnett må vurdere mer konkrete tiltak for lydskjerming. Hun peker på at støynivået påvirker både opphold i hage og på terrasse, og forringer verdien på boligen.

Lnett og NVEs vurdering av klagen

Lnett

Når det gjelder klagen til borettslaget mener Lnett at det ikke er grunnlag for å oppheve konsesjons- og ekspropriasjonsvedtaket. De påpeker at den alternative plasseringen i

området til Stavanger Forum er et sentralt og viktig idretts- og messeområde i Stavanger. Dette alternativet medfører i tillegg høyere kostnader på grunn av behovet for ekstra grøft og tilpasning av ny stasjon med parkløsning på taket. Lnett tok også i vurderingen hensyn til Stavanger kommune sin avveining mellom allmenne interesser og ulempene naboene til omsøkt alternativ vil få. Når det gjelder nedlegging av transformatorstasjonen peker Lnett på at dette krever økt transformatorytelser og investeringskostnader til andre stasjoner, noe de vurderer som lite hensiktsmessig for de stasjonene det gjelder. Videre peker de på at nedleggelse vil kreve nye forbindelser fra de andre stasjonene og inn til forsyningsområdet til dagens Tjensvoll stasjon. Dette er lange avstander, som kan medføre nettap, økte kostnader og stedvis komplekse traseer.

På klagen fra Medhus og Wevle, påpeker Lnett at de ikke har tenkt at all trafikk skal gå via Symreveien. Det planlegges ikke å tilføre ekstra trafikk der med mindre det er absolutt nødvendig. Lnett viser til at NVE har satt vilkår om detaljplan hvor trafikkavvikling i anleggsfasen vil beskrives.

Når det gjelder klagen til Stokka, skriver Lnett at de ikke har beskrevet avbøtende tiltak for støy da beregnede støyverdier ligger innenfor kravene i T-1442. De vurderer tre ulike avbøtende tiltak, men mener at ingen av disse er hensiktsmessige. En støysvak transformator har en veldig usikker effekt, støyreducerende tiltak i transformatornisjen vanskeliggjør blant annet fremføring og montering av el-installasjonen, og lydfeller eller lyddempere på ventilasjonsristene kan føre til overoppheting på grunn av redusert luftgjennomstrømning.

NVE

Angående Borettslagets klage skriver NVE i klageoversendelsen at vurderinger rundt potensialet for fortetting av boliger ved alternativ stasjonsplassering ligger utenfor hva som er beslutningsrelevant for omsøkt løsning. NVE mener også at Lnett har oppfylt kriteriene for vurderinger av sikkerhet og beredskap. For øvrige anførsler viser NVE til konsesjonsvedtaket datert 30. juni 2025

NVE mener klagen fra Medhus, Wevle og Stokka gjelder tema som hører til detaljplanfasen.

Energidepartementets vurdering

Departementet skal i klagesaksbehandlingen vurdere de anførslene som fremsettes i klagen og har kompetanse til å prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Alternativ plassering i området til Stavanger Forum

Borettslaget anfører at konsesjonsvedtaket må oppheves, og at Lnett må pålegges å foreta en ny utredning av alternativ plassering til ny trafostasjon på området til Stavanger Forum (stasjonsalternativ 2).

Det fremgår av konsesjonsvedtaket til NVE at den omsøkte plasseringen og stasjonsalternativ 2 er nokså like når det kommer til systemtekniske egenskaper. Lnett har

imidlertid vurdert at investeringskostnadene for stasjonsalternativ 2 anslagsvis er 7 millioner kr høyere enn for den omsøkte plasseringen, blant annet fordi det må anlegges en ny grøft og på grunn av tilpasning for parkløsning på taket til stasjonsbygget. I tillegg er det usikre kostnader knyttet til erverv og salg av tomteareal for stasjonsalternativ 2. Departementet legger derfor til grunn at den konsesjonsgitte plasseringen kostnadmessig er mest fordelaktig.

Departementet mener videre at den omsøkte plasseringen ikke medfører betydelige negative virkninger på utsyn og solforhold, slik borettslaget påpeker i sin klage. NVEs vurderte i sitt vedtak at utsynet vil forringes for noen og forbedres for andre, fordi byggets høyde økes med 1,5 meter sammenliknet med nåværende garasje, mens bredden reduseres med ca. 5 meter. Departementet stiller seg bak NVEs vurdering, og påpeker også at det visuelle inntrykket vil være av samme urbane og tekniske karakter som tidligere. Departementet vurderer videre solbegrensningene som akseptable, siden stasjonen kun skyggelegger deler av borettslaget frem til rundt kl. 9 på høsten og våren, og frem til kl. 7-8 på sommeren, noe som ikke utgjør vesentlige endringer fra dagens situasjon.

Borettslaget kommenterer at det omsøkte området har potensial for fortetting av boliger. Departementet er enig med NVE i at dette ikke er avgjørende i helhetsvurderingen, og peker på at kommunen i sitt høringssvar har vurdert at det omsøkte området er det foretrukne alternativet, blant annet fordi kommunen har langsiktige planer om utbygging på området til stasjonsalternativ 2.

Departementet stiller seg bak NVEs vurdering av at Lnett har gjort tilstrekkelige vurderinger av sikkerhet og risiko. Sikring underveis i anleggsprosessen vil redegjøres nærmere for i detaljplanen, jf. NVEs konsesjonsvedtak. Når det gjelder sikkerhet og beredskap i ekstraordinære situasjoner, reguleres dette gjennom bestemmelsene i energiloven kapittel 9.

Stasjonsalternativ 2 ville fjernet transformatorstasjonen fra dagens boligbebyggelse. Departementet mener at dette isolert sett utgjør en fordel, fordi det vil påvirke boliger mtp. utsyn og støy i mindre grad, og kreve færre tilpasninger i anleggsfasen. Imidlertid ligger stasjonsalternativ 2 tett på et idretts- og messeområde, samt at det faller innenfor et område for regionalt friluftsliv benevnt som Tjensvoll-Limahaugen. Departementet mener også at det er av betydning at det har ligget en transformatorstasjon på det omsøkte området siden 1932, med to senere utvidelser. Det omsøkte området er noe utvidet inn på tomten til borettslaget, men departementet anser ikke dette som en betydelig endring.

Både borettslaget, og Medhus og Wevle er bekymret for støynivået. Det fremgår av konsesjonsvedtaket at nivået ligger godt innenfor kravene i *Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442, 2021)*. Når det gjelder støydempende tiltak for de nærmeste boligene, viser departementet til at NVE i konsesjonsvedtaket anbefaler Lnett å iverksette slike tiltak. Dette blir et tema i detaljplanen, hvor berørt kommune, grunneiere og rettighetshavere vil bli involvert. Anleggsarbeidet kan ikke starte før detaljplanen er godkjent av NVE.

Borettslaget og Stokka har kommentert på trafikkavviklingen i anleggsperioden. Det fremgår av NVEs konsesjonsvedtak at også dette blir et tema i detaljplanen. Departementet mener derfor at dette hensynet tilhører en senere fase av tiltaket.

Etter en helhetsvurdering mener departementet at den omsøkte plasseringen har flere fordeler enn ulemper. Den medfører lavere kostnader enn stasjonsalternativ 2 og gjenbraker eksisterende stasjonsområde, samt at det er en begrenset negativ påvirkning på utsyn og solforhold. Øvrige hensyn påpekt i klagene, er forhold som vil bli behandlet i detaljplanen. Departementet finner derfor ikke grunnlag for å oppheve konsesjonsvedtaket og pålegge Lnett en nærmere utredning av stasjonsalternativ 2.

Nedlegging av transformatorstasjonen

Borettslaget anfører at Lnett må pålegges å foreta en ny vurdering av muligheten for å legge ned eksisterende transformatorstasjon og heller overføre lasten til stasjonene Ullandhaug, Madla og Mosvannet. Departementet er enig med NVE i at dette er en lite hensiktsmessig løsning. Lnett skriver at dette er et svært kostbart alternativ, fordi det krever at de øker kapasiteten på de tre andre stasjonene som lasten flyttes til, samt bygging av distribusjonsnett. Løsningen krever også nye forbindelser fra de tre stasjonene og inn til forsyningsområdet til dagens Tjensvoll stasjon. Departementet stiller seg bak Lnetts vurdering av at dette innebærer overføring over store avstander, som kan medføre nettap, spenningsproblemer i normal drift og stedvis komplekse traseer.

Departementet finner at den omsøkte løsningen er klart samfunnsmessig rasjonell, og at det ikke er grunnlag for å pålegge Lnett å utrede alternativer med nedlegging av transformatorstasjonen.

Ekspropriasjon

Borettslaget anfører at NVEs samtykke til ekspropriasjon bør oppheves. Det følger av oreigningslova § 2 første ledd at det kan gis samtykke til ekspropriasjon «så langt det trengst til eller for» en av de opplistede formålene i bestemmelsen. Etableringen av transformatorstasjonen og rivingen av ledningen faller innunder formålet i bestemmelsens nr. 19, som omfatter «kraftliner» og «transformatorstasjoner».

Videre er det et vilkår i oreigningslova § 2 annet ledd for å gi samtykke til ekspropriasjon at «inngrepet tvillaust er til meir gagn enn skade.» Ordlyden tilsier at det må være klart at tiltaket har flere fordeler enn ulemper. Tolkningen har støtte i Rt. 2009 s. 1142 avsnitt 39. Dersom det er beviselig at det er uomtvistet at fordelene er litt større enn ulempene, er det dermed grunnlag for ekspropriasjon.

Borettslaget skriver i klagen at dagens Tjensvoll trafostasjon kan fungere tilfredsstillende i noen år til uten større inngrep. De mener derfor at formålet bak tiltaket ikke står seg opp mot ulempene det medfører for grunneierne. Departementet viser til at den nye transformatorstasjonen er viktig for å ivareta funksjonaliteten i nettet og for å opprettholde

forsyningssikkerheten på sikt. Planlegging av nye tiltak i nettet må naturlig nok ligge i forkant av utviklingen både hva gjelder teknisk levetid på eksisterende komponenter og behovet for utvidelser i nettet. NVE har i vedtak av 30. juni 2025 funnet at det er grunnlag etter energiloven for å gi konsesjon til de omsøkte tiltakene ut ifra en vurdering av fordeler og ulemper. Departementet er enig i denne vurderingen og mener dette også gjør seg gjeldende i spørsmålet om ekspropriasjon.

Videre mener departementet at det omsøkte alternativet er å foretrekke fordi det medfører færre kostnader, gjenbruk av et allerede teknisk utbygget område og fordi det er noe kommunen foretrekker i et langsiktig perspektiv. Departementet anser ulempene for grunneierne og rettighetshaverne som begrensede. Tiltaket vil ikke medføre betydelig tap av utsikt og sol, og Lnett vil ta nærmere hensyn til støy, trafikk og sikkerhet i detaljplanen, jf. vurderingene ovenfor av konsesjonsspørsmålet. Departementet mener derfor at det er klart at fordelene ved det omsøkte tiltaket er større enn ulempene for grunneierne og rettighetshaverne, og at grunnlaget til ekspropriasjon er til stede jf. oreigningslova § 2 annet ledd.

Departementet minner om at samtykket til ekspropriasjon faller bort dersom begjæring om skjønn ikke er framsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. oreigningslova § 16. Fristen løper fra departementets stadfestelse av samtykket til ekspropriasjon, det vil si dags dato.

Konklusjon

Klagene tas ikke til følge. NVEs konsesjons- og ekspropriasjonsvedtak av 30. juni 2025 opprettholdes.

Departementets vedtak kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Tollef Taksdal (e.f.)
avdelingsdirektør

Runa Kathrinsdatter Almeland
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Norges vassdrags- og energidirektorat

Adresseliste

Borettslaget
Tjensvoll Terrasse
IV
Kjetil Medhus
Vibecke Stokka

KOP1